

HUỖ XƯA KHÓC MỘT MÙA XUÂN

HUỖ XƯA KHÓC MỘT MÙA XUÂN

Đáng lẽ con đường cái chạy từ đầu đôn cuối xóm tên là Hồ Xuân Hương, nhưng người ta vẫn quen gọi là đường Chùa Bà, chắc tại đầu xóm có cái chùa. Lúc thằng Cọp bắt đầu lớn lên, tung tăng khắp xóm và đọc được dòng chữ “Khuôn An Lạc”, nó đã thắc mắc tại sao không gọi là đường Khuôn An Lạc? Với lại Khuôn An Lạc có cả đức phật Thích Ca chứ nào phải chỉ thờ Phật Bà Quan Âm mà gọi là Chùa Bà? Tuy nhiên nó cũng không buồn tìm hiểu thêm làm gì. Chỉ biết đây là đường Chùa Bà, và xóm nó ắt cũng được gọi là xóm Chùa Bà.

Đáng lẽ con đường cái chạy từ đầu đôn cuối xóm tên là Hồ Xuân Hương, nhưng người ta vẫn quen gọi là đường Chùa Bà, chắc tại đầu xóm có cái chùa. Lúc thằng Cọp bắt đầu lớn lên, tung tăng

khắp xóm và đọc được dòng chữ “Khuôn An Lạc”, nó đã thắc mắc tại sao không gọi là đường Khuôn An Lạc? Với lại Khuôn An Lạc có cội đức phật Thích Ca chứ nào phải thờ Phật Bà Quan Âm mà gọi là Chùa Bà? Tuy nhiên nó cũng không buồn tìm hiểu thêm làm gì. Chẳng biết đây là đường Chùa Bà, và xóm nó cũng được gọi là xóm Chùa Bà.

Xóm Chùa Bà có khoảng chừng trên năm mươi nóc gia rúi rác theo con đường chính. Nhà Cọp ở gần giữa. Đứng ra thì đây là nhà ông nội Cọp. Nhà thiết của ba mẹ Cọp ở thành phố, gần chợ Đông Ba. Mẹ Cọp bán vải ở chợ. Cọp ở với ông nội vì trường học gần nhà đi bộ cho tiện. Mỗi chiều thứ Bảy sau khi tan chợ, mẹ Cọp đi xích lô về xóm Chùa Bà đón Cọp về nhà. Cọp cũng thương mẹ và hai chị của nó lắm, nhưng mỗi cuối tuần phải về ở với gia đình, cực chảnh đã nó phải đi. Ai nói ở thành phố vui chứ với Cọp thật buồn lắm. Ở đó Cọp chẳng lại thời một mình. Ba Cọp đi lính ở xa lâu lâu mới về. Mẹ Cọp buôn bán ở chợ từ sáng đến tối mịt. Hai chị thì hơn Cọp đến bảy tám tuổi, dù thương cũng không biết nói hay chơi gì với Cọp, cùng lắm là dắt Cọp ra phố ăn kem. Cho nên đến mỗi chiều Chủ Nhật, mặt trời chưa lặn là Cọp đã buồn chán mong được “về nhà”.

Vì nhà, tức là vì xóm Chùa Bà, giang sơn của Cọp. Có những lần
mạ Cọp muốn giữ nó lại qua đêm Chín Nhật, sáng thứ Hai sẽ đưa
nó tới trường luôn.

Cọp ngời khóc tên.

Mạ hỏi

– Con không thương mạ à?

– Dạ có

– Rứa rằng con cứ đòi về nhà?

– Con không biết.

Hình như Cọp biết mang máng, nhưng không làm sao diễn tả hết
nội tâm.

Ở xóm Chùa Bà, Cọp được tất cả mọi người thương mến. Dĩ nhiên
Cọp phải ngoan, nhưng còn một lý do nữa: nó là cháu nội của vị
Đông y sĩ nhân đức và rất mát tay chữa bệnh mà xóm cũng như
những vùng lân cận đều trọng nể. Trước kia khi ông nội Cọp còn
hành nghề, ông thường cứu giúp kẻ nghèo khó. Bây giờ đã già,
ông vẫn dưỡng lão tại đây. Tiếng là hỏi hưu, nhưng ông vẫn thỉnh
thoảng trở lại nghề cũ để cứu giúp những bệnh nhân chung quanh

hay một sòng thân chèo cũ tìm được.

Một trong những thân chèo quen thuộc vốn nhờ ông nội Cọp bắt thu được Tờ hàng tháng là bà Tham.

Bà Tham ở căn nhà lớn nhất cuối xóm. Không ai biết tên thật của bà là gì, chèo quen gọi là bà Tham theo chức quan của ông cụ thời sinh tiền. Cụ Tham làm quan trong những năm cuối cùng của triều Nguyễn, nên tiếng là ông quan nghiêm khắc và chính trực. Đó là lý do mà cả xóm cho đến nay vẫn còn kính trọng và nể vì. Nhà bà to và đẹp lắm. Vào cổng sau khi qua hai cột trụ cao và cổng kính, bên dưới có hai con sư tử bằng đá nhai răng múa vuốt, là con đường nhỏ trải đầy sỏi trắng, hai bên là hàng rào đầy các loại hoa. Cuối con đường đến khoảng sân trước nhà có những cái chậu bằng đá thật nặng đầy rêu phôi trắng sen. Hai bên hông và phía sau là khoảng vườn rộng mênh mông đầy các loại kiếng cũng như cây ăn trái. Đặc biệt có hai cây cau cao vút lên trời.

Tuy nhà bà Tham lớn như vậy nhưng không có mấy người. Bà ở với đứa cháu ngoại trạc tuổi Cọp, một ông quynh gia trung thành từng theo hầu cụ ông ngày trước, và một chị người làm lo việc bếp núc, các việc vặt vặt khác. Bà vẫn hiếm muộn, chỉ có một người con gái thì lại theo chồng vào nam. Dù con bà đã nhiều lần muốn bà dọn vào Nam ở, nhưng bà đã cương quyết ở lại xóm Chùa Bà để giữ gìn hương hỏa bên chèo. Được cái tuy chỉ một con gái, nhưng bà lại có rất nhiều cháu ngoại. Trà là đứa con út mà con gái bà để lại Huân cho bà cháu hôm sớm có nhau, tuổi già bớt quanh quẩn.

Bà Tham không làm gì cả. Của cải do cụ ông để lại cùng lợi nhuận từ vườn cây sau nhà để cho bà sống thoải mái. Đó là chưa kể con gái bà vẫn rất khá giả và vẫn thường chu cấp thêm thường xuyên cho mẹ. Công việc duy nhất để bà đi ra khỏi nhà hằng ngày là cùng người xích lô đưa cháu đi học mỗi trưa, chỉ quay lại đón về. Còn ngoài ra bà chỉ ở nhà tụng kinh niệm phật. Mọi việc giao dịch khác đã có người quynh gia chu takt.

Tuy bà sống thanh đạm và giản dị như vậy, nhưng danh tiếng của

một mệnh phụ phu nhân vñ không hñ suy suyñ. Cñ xóm Chùa Bà đñu kính nñ và coi bà như thuộc vñ một tñg lớp khác. Đñn cñ ông nội Cọp cũng không ngoài lệ đó, dù bà là bệnh nhân vñ nhờ ông hñt thuñc hàng tháng.

Cọp gặp bà Tham mñy lñn trong nhà khi bà đñn cho ông nó bñt mạch. Những lñn đó Cọp chñ dám đứng xa xa quan sát và thñc mñc không hiñu bà đáng sợ ñ chñ nào. Bọn con nít trong xóm như Cọp leo trèo phá phách ñ đâu cũng phñi chñra lại vườn nhà bà Tham. Đñn như lũ chim kia hình như cũng biñt đó là nơi an toàn nên đã từng đàn tụ vñ. Cọp và các bạn chñ biñt đứng ngoài thềm thuñg nhìn những trái chín mọng trong vườn và lũ chim líu lo rộn rñ bên trong.

Cơ hội đã đñn với Cọp vào một buñi trưa oi ñ khi Cọp đang đội nñng đñn trường. Chiñc xích lô chñ bà Tham đưa cháu ngoại đi học rà đñn bên cạnh. Từ trên xe bà hñi vọng xuñg:

– Này con. Con là cháu ông Khánh phñi không?

– Dạ. Cọp rụt rè trñ lời.

-Tội nghiệp! Trời nñng như ri mà đi bộ bệnh chñt. Con lên đây đi với bà luôn thñ.

Câu nói cña bà Tham làm Cọp ngñn người không biñt trñ lời ra sao. Ngñi xe xích lô tới trường giữa trời nñng gñt như vñy còn gì sướng bằng. Khñi mñi chân và đỡ khát nước. Nhưng Cọp vñn ngñn ngừ. Bà Tham đñi với nó vñn là một người đáng nñ sợ. Hơn nữa lại có con Trà trên xe. Cọp biñt con Trà từ lâu. Nó học bằng lớp Cọp, nhưng ñ dñy con gái. Cñ trường Cọp có khoñg bñn hay năm đứa thuộc loại “quý tộc” như con Trà. Chúng nó thường chơi chung với nhau. Thực ra thì tụi con Trà cũng đâu có kiêu kỳ làm cao làm dáng gì đâu. Tụi nó khi nào cũng muñn gia nhập cuộc chơi với chúng bạn khác. Nhưng mà chñ nội cái tiñg tằm cña gia đình và lñi đi học bằng xe đưa rước mñi ngày cũng đñ làm cho lũ học trò bình dân như Cọp cñm thñy thua kém và cách biệt.

Thñy Cọp cứ đứng ngñn tò te, bà Tham bước xuñg nñm tay nó kéo lên xe. Bà bño con Trà sang ngñi trong lòng bà và nhường chñ cho Cọp. Xe đã chuyñn bánh mà Cọp cứ suy nghĩ. Con Trà lơ đãng

nhìn Cọp. Nó không biểu lộ vẻ phẫn dỗi hay đùng ý nào cả. Hôm nay Trà đi học mặc áo đầm hồng mới tinh, tóc thắt nơ đỏ, đi giày Tây trắng hoàng. Con nhóc đúng là một tiểu thư tỷ hon. Bỗng nhiên Cọp thấy mắc cở quá. Chưa bao giờ Cọp thấy mình dơ dáy hơn lúc này. Bên cạnh con Trà sạch sẽ trắng trẻo, nó bỗng trở nên đen như cột nhà cháy. Tệ nhất là trên đầu nó mấy bữa nay mọc cục Sài. Ông nội Cọp phải cạo khoanh tóc chung quanh để dán miếng thuốc dán hiệu con Rận vào Cọp ngời yên lặng suốt quãng đường. Bà Tham có hỏi nó chớ thừa dạ cho qua, tuyệt nhiên không nói gì với con Trà. Khi xe đến trường, bà Tham mua hai cây cà rem cho hai đứa. Cọp cầm cà rem chạy ù vào đám bạn đang bị trước cổng trường, quên cả cảm ơn.

Hôm sau bà Tham cho xe đến đón Cọp tận nhà. Bà ngồi ngoài, để con Trà vào kêu Cọp đi học làm ông nội ngạc nhiên. Cọp thì dị quá trốn trong bếp khi ông nội phải kéo nó ra tận nơi. Cục chớng đã Cọp đành leo lên.

Kể từ hôm đó, Cọp chính thức đi học bằng xe xích lô với con Trà. Mấy hôm đầu nó còn ngượng ngùng, dần dần Cọp quen đi. Bà Tham đâu có gì...ghê gớm như nó vẻ tưởng.

Mỗi lần hỏi chuyện Cọp, bà kêu con thật ngọt ngào và hiên hậu. Giọng bà lơ lớ âm hưởng tiếng nam, vì bà vốn sinh ra trong đó. Cọp có nghe nói đến Sài Gòn, hòn ngọc viễn đông mà nó từng học trong một bài tập đọc. Đối với Cọp, miền nam là Sài Gòn, Sài Gòn là miền nam. Bà Tham phong độ quý phái có lẽ vì bà từ Hòn Ngọc Viễn Đông ra đây(?).

Mỗi chiều tan học, xe bà Tham đậu chờ sẵn ở cổng trường. Thông thường con Trà thuộc dãy con gái ra trước, Cọp ra sau. Mỗi khi Cọp leo lên xe, bà Tham thường hỏi

– Bữa nì Cọp được mấy điếm?

– Con được 10 điếm.

Nó hí hửng khoe. Bà Tham xoa đầu khen

– Cọp giỏi quá. Ráng học bà thương ghen con.

Do đó, khi sự nể sợ bà Tham đã dần thay thế bằng lòng kính mến, thân mật thì mỗi cách biệt tiểu thư- dân dã giữa Cọp và Trà cũng không còn nữa. Ngồi trên xe, hai đứa thường khoe điếm

và cãi nhau tíu tít trước sự thích thú của bà Tham. Thành thoong bà phải làm trọng tài để phân giải nữa. Trà và Cọp trở nên thân nhau từ lúc nào. Cọp hoàn toàn thay đổi quan niệm về bọn “quý tộc” trong trường. Bấy lâu, tại Cọp chỉ mặc cảm và tạo sự cách biệt, chứ bọn con Trà có bao giờ làm cao như bọn Cọp vốn nghĩ. Ngược lại, Cọp còn thấy tội nghiệp dùm con Trà. Hai đứa bằng tuổi nhau, ở chung xóm, mà trong khi Cọp tung tăng làng trên xóm dưới tham dự mọi trò vui, thì con Trà vốn ở trong nhà, kín cùng một mình với bà ngoại.

***

Xóm Chùa Bà ở ngoại thành. Từ trung tâm thương mại chính là chợ Đông Ba, qua khỏi cầu Gia Hội, theo con đường Chi Lăng khoảng 2,3 cây số theo hướng về phía chợ Dinh là đến. Cho nên đây chỉ là vùng ngoại ô chứ chưa quá xa xung các vùng quê. Dân trong xóm không ai gọi là quá nghèo. Mỗi nhà đều có vườn cây ăn trái phụ vào việc buôn bán, nên cuộc sống tương đối ấm no, và hầu như cả xóm đều quen biết nhau.

Từ lúc có óc nhận xét, Cọp cảm thấy xóm Chùa Bà là quê hương bất kể khi chia li là của nó. Những ngày Chín Nhật cuối tuần phải về với mẹ và chị, nó coi như một bận phận. Một ngày ở thành phố là một ngày buồn bã. Cọp chỉ lười thối giữa bốn bức tường chật hẹp. Cho nên khi mẹ hỏi có thương mẹ không, Cọp bảo rằng thương mà không thể giải thích tại sao cứ đòi về xóm Chùa Bà.

Cọp còn quá nhỏ để diễn tả nỗi lòng của mình. Nó muốn nói rằng ở xóm Chùa Bà, dọc theo con đường Hồ Xuân Hương là hai dãy cây xanh mượt. Mỗi chiều có những con trâu hững hờ gặm cỏ. Có những đứa mục đồng là bạn chung trường với Cọp ngồi trên lưng trâu thơ thẩn ngêu ngao. Cọp thường lên lưng trâu với bạn đi sâu vào làng, vào tận các rẫy mương, được gặm mía, ăn khoai nướng, cơm vớt...

Có những buổi sáng mùa Đông, Cọp dậy thật sớm uống trà cùng ông nội. Giữa cái lạnh sớm mai và tiếng mưa rơi tí tách bên ngoài, hai ông cháu bên chiếc bàn nhỏ đợi ấm. Cọp bắt chước ông bưng tách trà lên miệng, thổi nhẹ nhẹ và nhấp một ngụm nhỏ rồi thì “phaaà” một cái. Vừa uống trà, ông vừa ư ử ngâm thơ.

Cọp chưa thương ai hơn thương ông nội. Nó mong sau này lớn lên sẽ nối nghiệp ông để cứu nhân độ thế.

Từ ngày đi học chung với con Trà, Cọp là đứa đầu tiên trong xóm được xâm nhập vùng “ cấm địa”, tức vườn nhà bà Tham..

Đối với Cọp, vườn nhà bà Tham là vườn Địa Đàng. Khu vườn thật rộng, ít nhất cũng gấp ba, bốn lần vườn nhà nó, đầy những cây, đào chín nặng trĩu cành. Lũ chim trong vườn cũng rất dạn dĩ. Chúng đã quen với sự an toàn ở đây nên không có vẻ gì e sợ sự hiện diện của Cọp. Cọp thích nhất là được leo lên một cành cây lớn, ngồi cheo leo trên cành thưởng thức vị thơm ngọt của trái Xá Lị mới hái, vừa nhìn lũ Chào Mào, Se Sẻ ca hát, rùa lông cho nhau, thỉnh thoảng hái một trái chín quăng xuống cho con Trà phía dưới. Có hôm thằng Cọp rủ con Trà lên trên ra đường đón mấy đứa mục đồng bạn của nó cho con Trà chơi trâu ra rầy chơi. Lần đầu tiên cô tiểu thư đòi các được ...đi chăn trâu khoái quá, bắt kể bộ quần áo thơm tho bị vấy mùi trâu khi về phải vội vàng đi tắm. Thằng Cọp còn bắt Chuồn Chuồn cho cún vào rún con Trà rồi dắt nó ra ao sau vườn tập bơi. Quen dần ngày sau con Trà cũng bơi ra phết.

Nhưng không phải chỉ mình Cọp biết bày trò đâu nha. Trà cũng có những mục riêng mà Cọp chưa hề biết đến. Trà có một bộ đồ chơi thật đẹp dạy trẻ em xếp nhà mà anh nó đang du học ở Pháp gửi về. Bộ đồ chơi gồm những miếng nhựa hình khối chữ nhật màu vàng ngà tương tự như quân cờ Mạc Chược của ông nội Cọp. Trên mỗi miếng đều có vẽ hình một cái cửa lớn hoặc cửa sổ. Chúng nó cứ lấy ra sắp thành những tòa lâu đài theo ý thích và sự tưởng tượng riêng của mình. Con Trà cũng có một bộ đồ chơi nấu ăn đẹp nhất xóm. Cọp chẳng thích gì ba trò nấu ăn của con gái. Nhưng được cái là con Trà ... nấu thiệt. Nghĩa là muợn nấu chè, con Trà vô bếp lấy đậu và đường để nấu chè và nấu chè đúng chứ không phải lấy lá cây gì đó như mấy đứa con gái khác. Cọp chú ý con Trà, đợi nó nấu xong, dù sôi hay chín, Cọp đều thanh toán hết. Con Trà chỉ nhồm nháp chút đồ ăn và nhìn Cọp thưởng thức sắn phở của mình.

Một lần hai đứa được bà Tham dắt đi coi tuồng Phạm Công Cúc Hoa do một gánh cỡi lương từ Sài Gòn ra trình diễn. Khi về, con Trà khóc suốt suốt.

Hôm sau không biết đứa nào rớt trước, cùng nhau diễn lại đoạn hai đứa trẻ mồ côi được mẹ Cúc Hoa hiện hồn về bắt chước. Cọp đóng vai Tận Lực, con Trà làm Nghi Xuân. Sân có tượng Phật Bà Quan Âm khá lớn trong nhà cũng mặc đồ trống giồng Cúc Hoa, nên cả Nghi Xuân và Tận Lực tận thời thì nhau tới trước tượng gào thét “Mẹ ơi, mẹ ơi...” một cách say sưa và mê mẩn, nhập vai đến độ nước mắt nước mũi ngấm ngoàm đầy mặt, và bà Tham đứng sau lưng hai đứa không biết.

Bà không la còn vỗ tay khen:

– Ui chao ơi. Hai đứa mi hát cũng hay quá.

Nghi Xuân đổ mặt ôm bà phụng phịu, còn Tận Lực thì dì quá vừa chùi mũi vừa cảm đầu chạy một mạch về nhà.

***

Cọp về thành phố đón Tết đã được mấy ngày. Mạ Cọp ghé chợ từ hôm 27. Ba Cọp cũng về nhà. Không khí vui vẻ và đầy đủ của gia đình làm Cọp tạm quên xóm Chùa Bà, tạm quên con Trà. Nó đã từng ngày mong chóng đến mừng một đồ được mặc đồ mới theo ba mẹ về chúc Tết ông bà nội, và đi mừng tuổi bà Tham.

Tết.

Cọp nằm thụp thụp mong trời mau sáng. Càng về khuya, pháo còn nổ lớn rộn rã. Trước còn không phân biệt, nhưng dần dần đã nhận ra tiếng súng. Mạ Cọp hỏi ba

– Chết cháy kho đạn?

Ba Cọp lắng nghe và lắc đầu

– Không phải kho đạn. Là thiệt, hưu chiến ăn Tết mà!

– Mô Phật. Tết nhứt mà đánh nhau chỉ kỳ rứa không biết.

Súng nổ dữ dội càng lúc càng gần vào thành phố. Ba Cọp mở radio nghe tin tức, nhưng những bản nhạc Xuân mới mấy tiếng đồng hồ trước còn in hình rõ, nay thay thế bằng tiếng u u vô nghĩa. Súng nổ lúc càng gần hơn đầy đe dọa. Xen lẫn những tiếng tách – tách – đùng là một tiếng nổ thật lớn làm rung chuyển cả nhà cửa, bụi bay tứ phía văng cả vào mặt Cọp. Đến gần sáng, radio

bỗng nhiên hoạt động. Ba Cọp thốt thốt khi nghe “Đây, tiếng nói của mặt trận giải phóng miền nam...”

Hai chị của Cọp cũng biết và thì thầm với nhau:

– Chết cha! Việt Cộng mi ới.

Trời sáng. Cờ thành phố im lìm. Tiếng súng đã lắng dần chỉ còn lại lơ tở đâu đó như đang rần đe hơn là hiên đờu. Nhà nhà đờu đóng cửa kín mít. Bóng tối bao trùm...

Một buổi sáng, Cọp thức dậy vì tiếng ồn ào ngoài đường. Hình như có một nhóm người đi từng nhà đập cửa kêu gọi gì đó. Cứ khoảng mười phút thì tiếng đập cửa lại vang lên, từng nhà, từng nhà mỗi lúc mỗi gần hơn. Ba mẹ Cọp nhìn nhau lo ngại. Hai chị của nó thì sợ quá trùm mền kín mít không dám nghe. Cuối cùng rồi chuyện gì đến cũng sẽ đến. Tiếng đập cửa vang lên ngay nhà Cọp. Họ kêu lớn “ 73 Chi Lăng, mở cửa!”. Đúng là số nhà nó. Ba Cọp đành đứng dậy đi ra.

Sau hơn một tuần đóng kín, cửa nhà Cọp phải mở để đón người lạ vào. Cọp lên nhìn ra thấy sáu bảy người đàn ông sầm sập đi vào. Việt Cộng đó sao? Cọp suýt kêu thành tiếng khi thấy người đàn ông đứng ở cửa. Thấy Tường ! Thấy dạy lớp nhất ở trường nó. Cọp tưởng mình trông lắm, nhưng rõ ràng là thấy Tường rồi tiếng hiên nứt trường. Khác một điếu là lúc này thấy lạnh lùng, ôm khẩu súng, tay áo có mang miêng băng dờ. Cọp líu cở lưỡi, tay chân run rẩy. Thấy Tường là Việt Cộng? Nếu không tận mắt nhìn thấy, không đời nào Cọp tin rồi.

Ba nói chuyện một hồi, đi vô buồng mẹ:

– Anh đi với họ.

– Đi mô?

Mẹ Cọp thốt thanh.

Một người có vẻ là trưởng nhóm tiến lại:

– Chúng tôi mời ông đi nghe chỉ trương chính sách của chính phủ cách mạng. Tối ông về thôi.

Ba Cọp nhìn mẹ ra dờu có muợn từ chối cũng không được. Ông yên lặng xoa dờu Cọp và bước ra khỏi nhà cùng mấy người đàn ông họ đến tối quờ nhiên ông về thiệt. Mẹ Cọp mừng đến mầu máo:

– Anh đi mô?

Ba lặc đầu không nói. Mạ hỏi tiếp

– Họ nói chi rứa?

Ba chọ xua tay và nặng nề ngẫm xuông. Hình như ông vừa trải qua một sự kiện gì ghê gớm lắm nhưng không muốn cho mạ nó biết.

Liên tiếp mấy tuần nữa, Huân vẫn đắm chìm trong bóng đêm. Chợ Đông Ba bốc cháy cũng không ai cứu chữa, cho tới khi một cơn mưa đổ xuống dập tắt, để lại những cột khói u ám che bịt trời. Mạ Cọp ngẩn ngơ nhìn sấm nghiệp tiêu tan theo làn khói. Lần đầu tiên Cọp thấy mạ khóc và cảm thấy thương mạ hơn bao giờ hết. Cọp biết hàng vài cưa mạ là do bà ngoại để lại. Từ bấy lâu nay mạ Cọp một tay nuôi nấng đàn con cũng nhờ nó. Nay coi như đã hết.

Chưa bao giờ Cọp thấy buồn bã và chán nản hơn lúc này.

Tốt chi mà kỳ cục. Suốt ngày chỉ ru rú trong nhà tắm thôi.

Thình thoảng Cọp ngẫm tư lự. Nó nhớ xóm Chùa Bà quá. Nó ngẫm tư tưởng tượng hai dãy cù xanh mượt dọc theo con đường Chùa Bà và những thằng bạn chăn trâu nghèo khổ cưa nó. Súng bắn dữ như hôm rồi, không biết tại nó có được bình yên? Còn những con trâu lừ đừ và chậm chạp. Tại nó có biết tìm cách tránh đạn? Cọp cũng nhớ con Trà và bà Tham. Bỗng nhiên Cọp khám phá ra một điều: ngoại trừ ông nội, con Trà là người nó thương và nhớ nhiều nhất. Cọp không hiểu tại sao, nhưng hễ nhắm mắt lại là nó thấy ông nội, con Trà, và bà Tham.

Nhớ thì nhớ, thương thì thương, Cọp cũng phải bó gối trong nhà và thẫn thờ lơ lửng về xóm Chùa Bà.

***

Súng lại nổ vang. Lần này súng nổ rộn rã hơn, quyết liệt hơn. Cọp ôm

đầu than: “Trời ơi,,Việt Cộng mô mà cứ tới hoài rứa !” Nó lại thấy mạ

lâm râm niệm Phật, nhưng không để ý nét vui mừng hiện trên đôi mắt

thâm quầng cưa ba.

Súng nổ thật dữ dội đầu hôm và im dìm khi trời

vừa sáng. Cọp giật mình thức dậy và thấy ánh nắng chói chan rọi vào nhà.

Lạ quá, tại sao nhà nó lại mở cửa? Ba mẹ và chị nó đâu? Nó lại nghe

tiếng cười nói huyền thuyên bên ngoài nên vùng chạy ra.

Lính.

Lính mình.

Nhiều lính lắm, đang rậm rạp đi đờy đường.

Cọp chạy lại nắm tay ba. Ông nói

– Mình tái chiêm rồi con.

Tái chiêm? Nghĩa là không còn Việt Cộng nữa. Nghĩa là nó sắp được về lại xóm Chùa Bà tiếp tục những ngày vui !

Cọp beng cười toe toét, ngơng đầu hời lại;

-Mình tái chiêm rồi hì ba?

***

Chỉ vài tháng sau ngày tái chiêm, Cọp khăn gói theo gia đình vào

Sài Gòn. Ba Cọp quyết định đưa vợ con về nơi an toàn. Cọp cũng không lưu

luyến xóm Chùa Bà nữa. Ông nội nó đã mất vì bệnh tim tái phát sau nhiều

ngày đêm chịu đựng tiếng dội cửa bom đạn. Một lý do nữa là ba Cọp đã trở

về từ địa ngục. Sau này kể lại, ông cho hay hôm mấy tên Việt Cộng trong

đó có thấy Tường đi, ông bị còng tay ra nơi tập trung có những cái

hào sấm. Phước đức từ ông nội nên có một tên việt cộng là bạn học cũ

của ba. Nhà họ từng chịu ơn ông nội Cọp cứu giúp năm xưa nhận ra, lên

cúi trời cho ba Cọp trở về. Ba là người duy nhất thoát được. Số người

bị bắt chung hôm đó tất cả đã bị vùi sâu chôn sống hết dưới những hố bom

định mệnh.

...

Đưa đám ông nội Cọp, con Trà đi cùng bà Tham ...trên chiếc nặng g. Một mnh đại bác oan khiến cọt ngang chân trái của Trà.

Tự do đã trở lại, nhưng hậu quả khốc liệt của một tháng trời bị tạm

chiếm vĩnh viễn không thể phai mờ. Ban đêm Cọp phải qua ng với mẹ để

tìm cảm giác an toàn mỗi khi thức giấc nghe tiếng chó tru xa xa vọng

lại.

Mùa Xuân năm ấy, Huế nhuộm một màu tang !

Khi Cọp trở lại

xóm Chùa Bà lên cuội để chào từ giã bà Tham và con Trà trước ngày lên

đường, bà Tham mau mao ôm Cọp trong lòng như không nỡ rời. Con Trà cũng

đứng đó, không khóc, không nói, chỉ ngẩn ngơ nhìn Cọp nà bụi ngùi, nà

xa vắng.

***

Thư một người chị của Cọp từ quê nhà gửi sang có đoạn “Em còn nhớ Trà, cô bạn nhỏ năm xưa của em à Huế không? Chị mới gặp lại. Không ngờ cô ta vẫn còn nhớ đến em và gửi lời hỏi thăm...”

Chỉ “Trà” trong thư của chị gợi lại Cọp bao kỷ niệm thời thơ ấu từng đã chìm sâu trong tâm tư, bng sóng dậy cuộn cuộn như sóng trào. Rồi Huế từ năm ấy, Cọp chưa lên nào trở lại dù chỉ một lần để thăm viếng. Sài Gòn -Huế nào có bao xa mà như vĩnh quy. Huế chỉ bây giờ thêm c một đại dương!

Hương Trà, cô tiểu thư, người bạn nhỏ thu xưa. Cô đã sống ra sao trong suốt thời gian qua với chiếc nặng g cay nghiệt đó!

Cọp cúi đầu.

“Lạy trời cho nàng một cuộc sống bình yên”

./.

ThaiNC

Xóm Chùa Bà có khoảng chừng trên năm mươi nóc gia rí rác theo

con đường chính. Nhà Cọp ở giữa. Đứng ra thì đây là nhà ông nội Cọp. Nhà thiết của ba mẹ Cọp ở thành phố, gần chợ Đông Ba. Mẹ Cọp bán vải ở chợ. Cọp ở với ông nội vì trường học gần nhà đi bộ cho tiện. Mỗi chiều thứ Bảy sau khi tan chợ, mẹ Cọp đi xích lô về xóm Chùa Bà đón Cọp về nhà. Cọp cũng thương mẹ và hai chị của nó lắm, nhưng mỗi cuối tuần phải về ở với gia đình, cực chảnh đã nó phải đi. Ai nói ở thành phố vui chứ với Cọp thật buồn lắm. Ở đó Cọp chỉ lẻ loi một mình. Ba Cọp đi lính ở xa lâu lâu mới về. Mẹ Cọp buôn bán ở chợ từ sáng đến tối mịt. Hai chị thì hơn Cọp đến bảy tám tuổi, dù thương cũng không biết nói hay chơi gì với Cọp, cùng lắm là dắt Cọp ra phố ăn kem. Cho nên đến mỗi chiều Chủ Nhật, mặt trời chưa lặn là Cọp đã buồn chán mong được “về nhà”.

Về nhà, tức là về xóm Chùa Bà, giang sơn của Cọp. Có những lần mẹ Cọp muốn giữ nó ở lại qua đêm Chủ Nhật, sáng thứ Hai sẽ đưa nó tới trường luôn.

Cọp ngùi khóc to to.

Mẹ hỏi

- Con không thương mẹ à?
- Dạ có
- Rứa rặng con cứ đòi về nhà?
- Con không biết.

Hình như Cọp biết mang máng, nhưng không làm sao diễn tả hết nỗi niềm.

Ở xóm Chùa Bà, Cọp được tất cả mọi người thương mến. Dĩ nhiên Cọp phải ngoan, nhưng còn một lý do nữa: nó là cháu nội của vị Đông y sĩ nhân đức và rất mát tay chữa bệnh mà ở xóm cũng như những vùng lân cận đều trọng nể. Trước kia khi ông nội Cọp còn hành nghề, ông thường cứu giúp kẻ nghèo khó. Bây giờ đã già, ông về dưỡng lão tại đây. Tiếng là hời hợt, nhưng ông vẫn thỉnh thoảng trở lại nghề cũ để cứu giúp những bệnh nhân chung quanh hay một số thân quen cũ tìm đến.

Một trong những thân quen thuộc vẫn nhờ ông nội Cọp bắt đầu là Tờ hàng tháng là bà Tham.

Bà Tham ở căn nhà lớn nhất cuối xóm. Không ai biết tên thật của bà là gì, quen gọi là bà Tham theo chức quan của ông cụ thời sinh tiền. Cụ Tham làm quan trong những năm cuối cùng

của triêu Nguyễn, nổi tiếng là ông quan nghiêm khắc và chính trực. Đó là lý do mà cả xóm cho đến nay vẫn còn kính trọng và nể vì. Nhà bà to và đẹp lắm. Vào cổng sau khi qua hai cột trụ cao và cả kính, bên dưới có hai con sư tử bằng đá nhai răng múa vũ thuật, là con đường nhỏ trải đầy sỏi trắng, hai bên là hàng rào đầy các loại hoa. Cuối con đường đến khoảng sân trước nhà có những cái chậu bằng đá thật nặng đầy rêu phôi trắng sen. Hai bên hông và phía sau là khoảng vườn rộng mênh mông đầy các loại kiếng cũng như cây ăn trái. Đặc biệt có hai cây cau cao vút lên trời.

Tuy nhà bà Tham lớn như vậy nhưng không có mấy người. Bà chỉ với đứa cháu ngoại trạc tuổi Cọp, một ông quần gia trung thành từng theo hầu cụ ông ngày trước, và một chị người làm lo việc bếp núc, các việc vặt khác. Bà vẫn hiếm muộn, chỉ có một người con gái thì lại theo chồng vào nam. Dù con bà đã nhiều lần muốn bà dọn vào Nam định, nhưng bà đã cương quyết ở lại xóm Chùa Bà để giữ gìn hương hỏa bên chồng. Được cái tuy chỉ một con gái, nhưng bà lại có rất nhiều cháu ngoại. Trà là đứa con út mà con gái bà để lại Huân cho bà cháu hôm sớm có nhau, tuổi già bớt quanh quẩn.

Bà Tham không làm gì cả. Cả cái do cụ ông để lại cùng lợi nhuận từ vườn cây sau nhà để cho bà sống thoải mái. Đó là chưa kể con gái bà vẫn rất khá giả và vẫn thường chu cấp thêm thường xuyên cho mẹ. Công việc duy nhất để bà đi ra khỏi nhà hằng ngày là cùng người xích lô đưa cháu đi học mỗi trưa, chiều lại đón về. Còn ngoài ra bà chỉ ở nhà tụng kinh niệm phật. Mọi việc giao dịch khác đã có người quần gia chu tất.

Tuy bà sống thanh đạm và giản dị như vậy, nhưng danh tiếng của một mệnh phụ phu nhân vẫn không hề suy giảm. Cả xóm Chùa Bà đều kính nể và coi bà như thuộc về một tầng lớp khác. Đến cả ông nội Cọp cũng không ngoài lệ đó, dù bà là bệnh nhân vẫn nhờ ông hết thuốc hàng tháng.

Cọp gặp bà Tham mấy lần trong nhà khi bà đến cho ông nó bột mạch. Những lần đó Cọp chỉ dám đứng xa xa quan sát và thực ra không hiểu bà đáng sợ ở chỗ nào. Bọn con nít trong xóm như Cọp

leo trèo phá phách ở đâu cũng phải chừa lại vườn nhà bà Tham. Đón như lũ chim kia hình như cũng biết đó là nơi an toàn nên đã từng đàn tụ vậy. Cọp và các bạn chỉ biết đứng ngoài thềm thuông nhìn những trái chín mọng trong vườn và lũ chim líu lo rộn rã bên trong.

Cơ hội đã đến với Cọp vào một buổi trưa oi ả khi Cọp đang đội nắng dưới trường. Chiếc xích lô chở bà Tham đưa cháu ngoại đi học rồi đến bên cạnh. Từ trên xe bà hỏi vọng xuống:

– Này con. Con là cháu ông Khánh phải không?

– Dạ. Cọp rụt rè trả lời.

– Tội nghiệp! Trời nắng như ri mà đi bộ bệnh chết. Con lên đây đi với bà luôn thôi.

Câu nói của bà Tham làm Cọp ngỡ người không biết trả lời ra sao. Ngồi xe xích lô tới trường giữa trời nắng gắt như vậy còn gì sướng bằng. Khi mới chân và đỡ khát nước. Nhưng Cọp vẫn ngần ngại. Bà Tham đối với nó vẫn là một người đáng nể sợ. Hơn nữa lại có con Trà trên xe. Cọp biết con Trà từ lâu. Nó học bằng lớp Cọp, nhưng ở đây con gái. Ở trường Cọp có khoảng bạn hay năm đứa thuộc loại “quý tộc” như con Trà. Chúng nó thường chơi chung với nhau. Thực ra thì tụi con Trà cũng đâu có kiêu kỳ làm cao làm dáng gì đâu. Tụi nó khi nào cũng muôn gia nhập cuộc chơi với chúng bạn khác. Nhưng mà chỉ nội cái tiếng tăm của gia đình và lối đi học bằng xe đưa rước mỗi ngày cũng đủ làm cho lũ học trò bình dân như Cọp cảm thấy thua kém và cách biệt.

Thấy Cọp cứ đứng ngẩn tò te, bà Tham bước xuống nắm tay nó kéo lên xe. Bà bỏ con Trà sang ngồi trong lòng bà và nhường chỗ cho Cọp. Xe đã chuyển bánh mà Cọp cứ suy nghĩ. Con Trà lơ đãng nhìn Cọp. Nó không biểu lộ vẻ phẫn đới hay đùng ý nào cả. Hôm nay Trà đi học mặc áo đầm hồng mới tinh, tóc thướt tha, đi giày Tây hàng hiệu. Con nhóc đứng là một tiểu thư tỷ hon. Bỗng nhiên Cọp thấy mặc cả quá. Chưa bao giờ Cọp thấy mình dơ dáy hơn lúc này. Bên cạnh con Trà sạch sẽ trắng trẻo, nó bỗng trở nên đen như cột nhà cháy. Tệ nhất là trên đầu nó mọc cục Sài. Ông nội Cọp phải cạo khoanh tóc chung quanh để

dán miêng thuộc dán hiệu con Rên vào Cọp ngời yên lặng suốt quầng đường. Bà Tham có hời nó chừa thừa dạ cho qua, tuyệt nhiên không nói gì với con Trà. Khi xe đến trường, bà Tham mua hai cây cà rem cho hai đứa. Cọp cầm cà rem chạy ù vào đám bạn đang bôn bi trước cổng trường, quên cầm cám ơn.

Hôm sau bà Tham cho xe đến đón Cọp tận nhà. Bà ngời ngoài, đưa con Trà vào kêu Cọp đi học làm ông nội ngạc nhiên. Cọp thì đi quá trớn trong bốp khi ông nội phời kéo nó ra tận nơi. Cục chững đã Cọp đành leo lên.

Kể từ hôm đó, Cọp chính thức đi học bằng xe xích lô với con Trà. Mấy hôm đầu nó còn ngượng ngùng, dần dần Cọp quen đi. Bà Tham đâu có gì...ghê gớm như nó vốn tưởng.

Mỗi lần hỏi chuyện Cọp, bà kêu con thật ngọt ngào và hiên hậu. Giọng bà lơ lớ âm hưởng tiếng nam, vì bà vốn sinh ra trong đó. Cọp có nghe nói đến Sài Gòn, hòn ngọc vĩ vĩ đông mà nó từng học trong một bài tập đọc. Đối với Cọp, miền nam là Sài Gòn, Sài Gòn là miền nam. Bà Tham phong độ quý phái có lẽ vì bà từ Hòn Ngọc Vĩ vĩ Đông ra đây(?).

Mỗi chiều tan học, xe bà Tham đậu chờ sẵn ở cổng trường. Thông thường con Trà thuộc dãy con gái ra trước, Cọp ra sau. Mỗi khi Cọp leo lên xe, bà Tham thường hỏi

– Bữa nì Cọp được mấy điếm?

– Con được 10 điếm.

Nó hí hửng khoe. Bà Tham xoa đầu khen

– Cọp giỏi quá. Ráng học bà thương nhen con.

Do đó, khi sự nể sợ bà Tham đã dần thay thế bằng lòng kính mến, thân mật thì mỗi cách biệt tiêu thụ- dân dã giữa Cọp và Trà cũng không còn nữa. Ngời trên xe, hai đứa thường khoe điếm và cãi nhau tíu tít trước sự thích thú của bà Tham. Thành thoong bà phời làm trọng tài để phân giải nữa. Trà và Cọp trăn nên thân nhau tự lúc nào. Cọp hoàn toàn thay đổi quan niệm về bọn “quý tộc” trong trường. Bấy lâu, tụi Cọp chỉ mặc cảm và tạo sự cách biệt, chứ bọn con Trà có bao giờ làm cao như bọn Cọp vốn nghĩ. Ngược lại, Cọp còn thấy tội nghiệp dùm con Trà. Hai đứa bằng tuổi nhau, ở chung xóm, mà trong khi Cọp tung tăng làng trên xóm dưới tham dự mọi trò vui, thì con Trà

vẫn ở trong nhà, kín cổng một mình với bà ngoại.

***

Xóm Chùa Bà ở ngoại thành. Từ trung tâm thương mại chính là chợ Đông Ba, qua khố cũ Gia Hội, theo con đường Chi Lăng khoảng 2,3 cây số theo hướng về phía chợ Dinh là đến. Cho nên đây chỉ là vùng ngoại ô chứ chưa quá xa xung các vùng quê. Dân trong xóm không ai gọi là quá nghèo. Mọi nhà đều có vườn cây ăn trái phụ vào việc buôn bán, nên cuộc sống tương đối ấm no, và hầu như cả xóm đều quen biết nhau.

Từ lúc có óc nhận xét, Cọp cảm thấy xóm Chùa Bà là quê hương bất kể khi chia li là của nó. Những ngày Chín Nhật cuối tuần phải về với mẹ và chị, nó coi như một bận phận. Một ngày ở thành phố là một ngày buồn bã. Cọp chỉ lười thối giữa bốn bức tường chật hẹp. Cho nên khi mẹ hỏi có thương mẹ không, Cọp bảo rằng thương mà không thể gửi thích tại sao cứ đòi về xóm Chùa Bà. Cọp còn quá nhút nhát di chuyển nơi lòng của mình. Nó muốn nói rằng ở xóm Chùa Bà, dọc theo con đường Hồ Xuân Hương là hai dãy cửa xanh mượt. Mọi chiều có những con trâu hững hờ gặm cỏ. Có những đứa mục đồng là bạn chung trường với Cọp ngồi trên lưng trâu thơ thẩn ngêu ngao. Cọp thường lên lưng trâu với bạn đi sâu vào làng, vào tận các rẫy mương, được gặm mía, ăn khoai nướng, cơm vớt...

Có những buổi sáng mùa Đông, Cọp dậy thật sớm uống trà cùng ông nội. Giữa cái lạnh sớm mai và tiếng mưa rơi tí tách bên ngoài, hai ông cháu bên chiếc bàn nhỏ đối diện. Cọp bắt chước ông bưng tách trà lên miệng, thổi nhẹ nhẹ và nhấp một ngụm hơi rồi thổi "phaaà" một cái. Vừa uống trà, ông vừa ư ử ngâm thơ. Cọp chưa thương ai hơn thương ông nội. Nó mong sau này lớn lên sẽ nghiệp ông để cứu nhân độ thế.

Từ ngày đi học chung với con Trà, Cọp là đứa đầu tiên trong xóm được xâm nhập vùng "cấm địa", tức vườn nhà bà Tham..

Đối với Cọp, vườn nhà bà Tham là vườn Địa Đàng. Khu vườn thật rộng, ít nhất cũng gấp ba, bốn lần vườn nhà nó, đầy những cây, đào chín nặng trĩu cành. Lũ chim trong vườn cũng rất dạn dĩ. Chúng đã quen với sự an toàn ở đây nên không có gì e sợ sự

hiện diện của Cọp. Cọp thích nhất là được leo lên một cành cây lớn, ngồi cheo leo trên cành thưởng thức vị thơm ngọt của trái Xá Lị mới hái, vừa nhìn lũ Chào Mào, Se Sẻ ca hát, ríu rít cho nhau, thảnh thơi hái một trái chín quăng xuống cho con Trà phía dưới. Có hôm thằng Cọp ríu con Trà lên trên ra đường đón mấy đứa mục đồng bạn của nó cho con Trà cưỡi trâu ra rầy chơi. Lần đầu tiên cô tiều thụ đài các được ...đi chăn trâu khoái quá, bất kể bộ quần áo thơm tho bị vẩn mùi trâu khi vấp phải vôi vàng đi tắm. Thằng Cọp còn bắt Chuồn Chuồn cho cún vào rún con Trà rồi dắt nó ra ao sau vườn tập bơi. Quen dần ngày sau con Trà cũng bơi ra phớt.

Nhưng không phải chỉ mình Cọp biết bày trò đâu nha. Trà cũng có những mục riêng mà Cọp chưa hề biết đến. Trà có một bộ đồ chơi thật đẹp dạy trẻ em xếp nhà mà anh nó đang du học ở Pháp gửi về. Bộ đồ chơi gồm những miếng nhựa hình khối chữ nhật màu vàng ngà tương tự như quân cờ Mạc Chược của ông nội Cọp. Trên mỗi miếng đều có vẽ hình một cái cửa lớn hoặc cửa sổ. Chúng nó cứ lấy ra sắp thành những tòa lâu đài theo ý thích và sự tưởng tượng riêng của mình. Con Trà cũng có một bộ đồ chơi nấu ăn đẹp nhất xóm. Cọp chẳng thích gì ba trò nấu ăn của con gái. Nhưng được cái là con Trà ... nấu thiệt. Nghĩa là muợn nấu chè, con Trà vô bếp lấy đậu và đường đun lửa nấu đang hoàng chứ không phải lấy lá cây gì bộ như mấy đứa con gái khác. Cọp chỉu ý con Trà, đợi nó nấu xong, dù sùng hay chín, Cọp đều thanh toán hết. Con Trà chỉ nhồm nháp chút đồ nh và hề hề nhìn Cọp thưởng thức sắn phở của mình.

Một lần hai đứa được bà Tham dắt đi coi tuồng Phạm Công Cúc Hoa do một gánh cải lương từ Sài Gòn ra trình diễn. Khi về, con Trà khóc suốt mướt.

Hôm sau không biết đứa nào rủ trước, cùng nhau đi lại đoạn hai đứa trẻ mồ côi được mẹ Cúc Hoa hiện hiện về bắt chước. Cọp đóng vai Tận Lực, con Trà làm Nghi Xuân. Sân có tượng Phật Bà Quan Âm khá lớn trong nhà cũng mặc đồ trang giồng Cúc Hoa, nên cả Nghi Xuân và Tận Lực tân thời thi nhau tới trước tượng gào thét “Mẹ ơi, mẹ ơi...” một cách say sưa và mê mẩn, nhập vai

đón độ nước mặt nước mũi ngấm ngoàm đầy mặt, và bà Tham đứng sau lưng hời nào không biết.

Bà không la còn vỗ tay khen:

– Ui chao ơi. Hai đứa mi hát cũng hay quá.

Nghi Xuân đỏ mặt ôm bà phụng phịu, còn Tân Lực thì dị quá vừa chùi mũi vừa cảm đầu chạy một mạch về nhà.

***

Cọp về thành phố đón tết đã được mấy ngày. Mạ Cọp nghỉ chợ từ hôm 27. Ba Cọp cũng về nhà. Không khí vui vẻ và đầy đủ của gia đình làm Cọp tạm quên xóm Chùa Bà, tạm quên con Trà. Nó đã từng ngày mong chóng đến mừng một dịp được mặc đẹp mới theo ba mạ về chúc tết ông bà nội, và đi mừng tuổi bà Tham.

Tết.

Cọp nằm thụp thụp mong trời mau sáng. Càng về khuya, pháo còn nổ lớn rộn rã. Trước còn không phân biệt, nhưng dần dần đã nhận ra tiếng súng. Mạ Cọp hỏi ba

– Chết cháy kho đạn?

Ba Cọp lắng nghe và lắc đầu

– Không phải kho đạn. Lạ thiệt, hưu chiến ăn tết mà!

– Mô Phật. Tết nhứt mà đánh nhau chi kỳ rứa không biết.

Súng nổ dữ dội càng lúc càng gần vào thành phố. Ba Cọp mở radio nghe tin tức, nhưng những bản nhạc Xuân mới mấy tiếng đồng hồ trước còn inh ỏi, nay thay thế bằng tiếng u u vô nghĩa. Súng nổ lúc càng gần hơn đầy đe dọa. Xen lẫn những tiếng tách – tách – đùng là một tiếng ầm thật lớn làm rung chuyển căn nhà của, bụi bay tứ phía văng cả vào mặt Cọp. Đèn gần sáng, radio bỗng nhiên hoạt động. Ba Cọp thót thẹn khi nghe “Đây, tiếng nói của mặt trận giãi phóng miền nam...”

Hai chị của Cọp cũng biết và thì thào với nhau:

– Chết cha! Việt Cộng mi ơi.

Trời sáng. Cả thành phố im lìm. Tiếng súng đã lặn dần chỉ còn lại lũ tít đầu đó như đang rần rề hơn là hiện đầu. Nhà nhà đều đóng cửa kín mít. Bóng tối bao trùm...

Một buổi sáng, Cọp thức dậy vì tiếng ồn ào ngoài đường. Hình như có một nhóm người đi từng nhà đập cửa kêu gọi gì đó. Cứ

khoảng mười phút thì tiếng đập cửa lại vang lên, từng nhà, từng nhà mỗi lúc mỗi gần hơn. Ba mẹ Cọp nhìn nhau lo ngại. Hai chị cửa nó thì sợ quá trùm mền kín mít không dám nghe. Cũng rồi chuyện gì đến cũng sẽ đến. Tiếng đập cửa vang lên ngay nhà Cọp. Họ kêu lớn “ 73 Chi Lăng, mở cửa!”. Đúng là sổ nhà nó. Ba Cọp đành đứng dậy đi ra.

Sau hơn một tuần đóng kín, cửa nhà Cọp phải mở để đón người lạ vào. Cọp lén nhìn ra thấy sáu bảy người đàn ông sầm sập đi vào. Việt Cộng đó sao? Cọp suýt kêu thành tiếng khi thấy người đàn ông đứng ở cửa. Thầy Tường ! Thầy dạy lớp nhất ở trường nó. Cọp tưởng mình trông lắm, nhưng rõ ràng là thầy Tường ngại tiếng hiên nứt trường. Khác một điều là lúc này thầy lạnh lùng, ôm khẩu súng, tay áo có mang miếng băng đen. Cọp líu cở lưỡi, tay chân run rẩy. Thầy Tường là Việt Cộng? Nếu không tận mắt nhìn thầy, không đời nào Cọp tin nổi.

Ba nói chuyện một hồi, đi vô buồng mẹ:

– Anh đi với họ.

– Đi mô?

Mẹ Cọp thốt thanh.

Một người có vẻ là trưởng nhóm tiến lại:

– Chúng tôi mời ông đi nghe chủ trương chính sách của chính phủ cách mạng. Tôi ông về thôi.

Ba Cọp nhìn mẹ ra đâu có muốn từ chối cũng không được. Ông yên lặng xoa đầu Cọp và bước ra khỏi nhà cùng mấy người đàn ông họ. Đến tối quen nhiên ông về thật. Mẹ Cọp mừng đến mức mau:

– Anh đi mô?

Ba lúc đầu không nói. Mẹ hỏi tiếp

– Họ nói chi rứa?

Ba chầm xua tay và nặng nề ngẫm nghĩ. Hình như ông vừa trải qua một sự kiện gì ghê gớm lắm nhưng không muốn cho mẹ nó biết.

Liên tiếp mấy tuần nữa, Huế vẫn chìm trong bóng đêm. Chợ Đông Ba bốc cháy cũng không ai cứu chữa, cho tới khi một cơn mưa đổ xuống dập tắt, để lại những cột khói u ám che phủ trời. Mẹ Cọp ngẩn ngơ nhìn sân nghiệp tiêu tan theo làn khói. Lần đầu tiên Cọp thấy mẹ khóc và cảm thấy thương mẹ hơn bao giờ

hết. Cọp biết hàng với của mẹ là do bà ngoại để lại. Từ bấy lâu nay mẹ Cọp một tay nuôi nấng đàn con cũng nhờ nó. Nay coi như đã hết.

Chưa bao giờ Cọp thấy buồn bực và chán nản hơn lúc này.

Tốt chi mà kỳ cục. Suốt ngày chỉ ru rú trong nhà tắm thôi.

Thình thoảng Cọp ngửi tư lự. Nó nhớ xóm Chùa Bà quá. Nó ngửi tư lự tưởng hai dãy cỏ xanh mượt dọc theo con đường Chùa Bà và những thằng bạn chăn trâu nghèo khổ của nó. Súng bắn dữ như hôm rồi, không biết tại nó có được bình yên? Còn những con trâu lừ đừ và chậm chạp. Tại nó có biết tìm chỗ tránh đạn? Cọp cũng nhớ con Trà và bà Tham. Bỗng nhiên Cọp khám phá ra một điều: ngoại trừ ông nội, con Trà là người nó thương và nhớ nhiều nhất. Cọp không hiểu tại sao, nhưng hễ nhắm mắt lại là nó thấy ông nội, con Trà, và bà Tham.

Nhớ thì nhớ, thương thì thương, Cọp cũng phải bó gối trong nhà và thở hắt thở lữ lữ vấp xóm Chùa Bà.

***

Súng lại nổ vang. Lần này súng nổ rộn rã hơn, quyết liệt hơn.

Cọp ôm

đầu than: “Trời ơi,,Việt Cộng mô mà cứ tới hoài rứa !” Nó lại thấy mẹ

lâm râm niệm Phật, nhưng không để ý nét vui mừng hiện trên đôi mắt

thâm quầng của bà.

Súng nổ thật dữ dội đầu hôm và im dần khi trời

vừa sáng. Cọp giật mình thức dậy và thấy ánh nắng chói chan rọi vào nhà.

Lạ quá, tại sao nhà nó lại mở cửa? Bà mẹ và chị nó đâu? Nó lại nghe

tiếng cười nói huyền thuyên bên ngoài nên vùng chạy ra.

Lính.

Lính mình.

Nhiều lính lắm, đang rậm rạp đi dọc đường.

Cọp chạy lại nắm tay bà. Ông nói

– Mình tái tửm rồi con.

Tái chiệ́m? Nghĩa là không còn Việt Cộng nữa. Nghĩa là nó ṣp được ṿ lại xóm Chùa Bà tịp tục những ngày vui !
Cọp ḅng cười toe toét, ng̣ng đ̣u ḥi lại;
-Mình tái chiệ́m ṛi ḥ ba?

***

Cḥ vài tháng sau ngày tái chiệ́m, Cọp khăn gói theo gia đình vào
SàiGòn. Ba Cọp quỵt định đưa vợ con ṿ nơi an toàn. Cọp cũng không lưu
luỵn xóm Chùa Bà nữa. Ông nội nó đã ṃt vì bệnh tim tái phát
sau nhịu
ngày đêm chịu đựng tịng dội c̣a bom đạn. Một lý do nữa là ba
Cọp đã tṛ
ṿ từ địa ngục. Sau này ḳ lại, ông cho hay hôm ṃy tên Việt
Cộng trong
đó có tḥy Tường ḍn đi, ông bị còng tay ra nơi tập trung có
những cái
ḥ đào ṣn. Phước đức từ ông nội nên có một tên việt cộng là
bạn học cũ
c̣a ba. Nhà ḥn từng chịu ơn ông nội Cọp cứu giúp năm xưa nhận
ra, lén
c̣i trói cho ba Cọp tṛn ṿ. Ba là người duy nhất thoát được.
Ṣ người
bị ḅt chung hôm đó ṭt c̣ đã bị vùi sâu chôn ṣng ḥt dưới
những ḥ ḥm
định mệnh.

...

Đưa đám ông nội Cọp, con Trà đi cùng bà Tham ...trên chiệ́c nặng
g̣. Một ṃnh đại bác oan khiên c̣t ngang chân trái c̣a Trà.
Tự do đã tṛ lại, nhưng hậu qụ kḥc liệt c̣a một tháng trời
bị tạm
chiệ́m vĩnh vịn không tḥ phai mờ. Ban đêm Cọp pḥi qua ng̣
với mạ đ̣
tìm c̣m giấc an toàn ṃi khi thức gịc nghe tịng chó tru xa
xa vọng
lại.

Mùa Xuân năm Ấy, Huân nhuộm một màu tang !

Khi Cọp trở lại

xóm Chùa Bà lên cuội để chào từ giã bà Tham và con Trà trước ngày lên

đường, bà Tham mếu máo ôm Cọp trong lòng như không nỡ rời. Con Trà cũng

đứng đó, không khóc, không nói, chỉ ngẩn ngơ nhìn Cọp nà búi

ngùi, nà

xa vắng.

***

Thư một người chị của Cọp từ quê nhà gửi sang có đoạn “Em còn nhớ Trà, cô bạn nhỏ năm xưa của em à Huân không? Chị mới gặp lại. Không ngờ cô ta vẫn còn nhớ đến em và gửi lời hỏi thăm...”

Chữ “Trà” trong thư của chị gọi lại Cọp bao kỷ niệm thời thơ ấu từng đã chìm sâu trong tâm tư, bằng sóng dậy cuộn cuộn như sóng trào. Rồi Huân từ năm Ấy, Cọp chưa lên nào trở lại dù chỉ một lần để thăm viếng. Sài Gòn -Huân nào có bao xa mà như vĩnh quyết. Huân chỉ bây giờ thêm cả một đại dương!

Hương Trà, cô tiểu thư, người bạn nhỏ thuở xưa. Cô đã sống ra sao trong suốt thời gian qua với chiếc nạng gỗ cay nghiệt đó!

Cọp cúi đầu.

“Lạy trời cho nàng một cuộc sống bình yên”

[ThaiNC](#)